

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poște cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Pretulul prenumeratiunii pentru Săbiiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țierii streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirula, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 60. ANUL XIX.

Săbiiu, în 29 Iuliu (10 Aug.) 1871.

Telegramu

Aradu 7 Aug. Sinodulu a înviniat astăzi toate punctele de învoiela cu serbii în privința fondurilor. Cestiunea manastirilor o a datu sinodulu unei comisiuni juridice.

Săbiiu 28 Iuliu. Lumea, după cum este ea astăzi, este foarte cu greu de a o găci. Unu dualismu amenințat de trialismu pôte și de quadrialismu; germanismulu în lupta cu slavismulu și vice versa, înse în lupta pe deasupra capetelor noastre; nuori amenințatori dela apus și dela media-nopțe; situațiuni nesigure în toate părțile lumii: iera în scurte cuvinte icon'a cea adevărată a confușiunii, carea e în stare să ametească și pe cei mai ageri politici.

Fația cu această situațiune aru aștepta omulu că barbatii nostri politici (pe vreme bună) să dea direcțiuni, să ne scote din chaosulu ce amenința a ne înghiți.

Din di în di înse vedem că omienii cei cu planuri multe și cu proiecte pompoze și pentru noi perdu din voce.

Federalismulu celu doritu de multi, cu câtu se anuncia mai cu tăria, cu atâtu perde din splendoria în carea si-lu întipueau. Elu rămâne aceea ce ni lu infatșiă perspectiv'a din capulu loculu, o prevalența de elemente straine.

Ce reu e cându 'și face cineva iluziuni și apoi urmăze decepțiunea, pentru că omulu și omienii desiluzionați și potu perde speranți'a, potu să sacrifice în desiertu puterile lor ce le mai rămâne desperatiunii și să se pârda. Ce bine e cându cineva nu-si face iluziuni și în ori ce situațiune cugeta că trebuie să facă ceva, că, celu putienu, situațiunea acest'a să nu-lu cutropesca de totu și ierasi că celu putienu să-si pastreze puteri întregi pentru viitoriulu ce si mentuie cu mari greutate din prezentulu nefavorabilu.

Aru puté să ne observeze cineva că suntemu nedrepti, pentru că precum provocăm pe alții, asiă aru trebui să ne privim de provocați și noi să contribuim la luminarea situațiunii. Cine va fi cetitu înse continuu fôia acest'a mai cu sêma dela 1866 încôce — credem că nu suntemu nemodesti — se va convinge că amu aratatu destulu si drumulu ce aru trebui urmatu de românii și pusetiunea în carea voru veni românii deca voru urmă alt-feliu. Pentru acestea noi amu trebuit să fimu înnegriti de venditori ai intereselor nazionali și câte alte, cari cuviinți'a nu le iera a le înregistra în loculu acest'a.

Constatându acestu adevăru facticu, întemplatulu sub ochii nostri, nu voim a face imputări, ci voim a provoca cu atâtu mai multu seriôs'a atențiune a cetitorilor asupra datorințelor noastre în tempulu celu criticu cum este și celu de față.

A delatură greutatea ce planéza asupra-ne, deocamdata este preste putința. Caus'a acestei'a este parte în împregiurările politice cum s'au succedut de două decenii la noi cu antecedentele lor, dară parte și în împregiurarea ca pasirea noastră nu a fostu firma ci siovaioare și paralisata de încrederea cea prea mare în autorități politice neprobate.

Deca ni-aru permite tempulu aru trebui să facem o analiza critică a procederei românilor dela 1860 până în diu'a de astăzi, dară cu deosebire o analiza critică a procederei barbatilor nostri de încredere din anii 1863—4—5, a procederei românilor dela venirea dualismulu. Analis'a acest'a pi aru arată și mai apriatu cum s'a îngreuiatu pusetiunea românilor și cum trebuie să lucră românii spre a scapa ore-cum din trena.

Din unu astfelu de studiu amu vedé îndată că nu sistemele politice eră să ne preocupe, ci pusetiunea ce amu si trebuitu să o avem în diferitele sisteme.

Sperăm, că preste putienu tempulu vomu vedé cuprinsa în întielesulu acest'a cestiunea cea mai interesantă pentru noi, cea a natiunii noastre. Atunci ni se va mai imputienă greutatea, cu atât'a că fiindu românii pe calea cea adevărată, chiar și fortunele politice ce voru veni nu le voru puté fi asiă periculose, că cându aru fi fără o idee conducerie, resipiti în toate părțile.

Adunarea generală

a asociațiunii transilvane pentru literatură și cultură a poporulu român s'a ținutu la Făgăraș și luni, și Marti în săptămân'a acest'a. Detaliurile le vomu comunica publiculu în nrulu urmatoriu.

Evenimente politice.

Complanarea între cechi și regim e acum demultu la ordinea zilei, înse încă nu e gata. Într'aceea nemții din Boemi'a și Moravi'a demonstrează mereu pentru germanismu. Asiă a fostu acum o festivitate impunătoare de gimnastici, carea s'a serbatu în Brünn (Moravi'a) de către nemți, și cu a cărei ocaziune a vrutu să dovedesca că capital'a Moraviei este o cetate curatu nemtească. Preste totu nemții din totu imperiulu austro-ungurescu sunt infiltrati de ide'a pangermanismulu sub scutu prussianu, asiă încatu abiă mai ascundu tendința acest'a.

Domnitoriulu Romaniei petrece la manastirea Sinai'a în apropierea Brasiovlui, se întielege dincolo de fruntaria.

Meditatiuni

asupra proiectulu de unu regulamentu scolasticu, aster-nutu congresulu nationalu bisericescu romanu din an. 1870 de către comisiunea sea scolastica ad hoc.

(Urmare.)

1. § 50 suna: „În fia-care eparchia, respective în fia-care districtu eparchialu, are să se înființeze câte unu institutu pedagogicu.“ De-si acestu § ordonéza înființarea câte unui institutu pedagogicu în fia-care eparchia, apoi §. 56. prescrie și salariu pentru profesori de pedagogia; totusi:

aa) Nici unulu din trena nu însarcinéza pe nimenea, a îngriji de înființarea și sustinerea institutulu pedagogicu și a salariilor profesorilor lui.

Se pôte, că „Organisarea“ va fi avendu speranța în câte cine-va prin eparchii, despre carele adeca presupune, că numai atîngendu despre acest'a ce-va, îndată i va înființiă scôla pedagogica, i va plăti profesorii s. a.

Fia si asiă! însa legea sa nu se bazeze pe așteptări, sa nu se legene în coniecturi, sa nu cređa în subintielegeri; ci ordinele ei sa fia îndreptate către cine-va; că la casu de refuzare, sa scia judecatoriulu, pe cine sa-lu traga la dare de sêma.

bb) Deca vre-un'a din eparchie acestei provincii metropolitane este cum-va mai mare, și prin urmare nu s'aru poté ajunge cu unu singuru institutu pedagogicu; pre ce temei va fi oprindu totusi § 50 înființarea mai multor institute pedagogice într'o eparchia? — pentru că ce altu însemnéza dară espressionu: „câte unu institutu pedagogicu — în fia-care eparchia?“

2. § 59 însarcinéza pe elevii institutulu pedagogicu, a plăti la finea cursulu din urma, după

ce s'au esamenatu, o taxa de 10 fl. pentru acestu esamenu; deci se scie, că pentru esamenu aru să plătesca elevii, și câtu le este taxa de mare; însa în nici unulu din acesti §§ nu se spune, deca aru să fia invetiatura în institutele pedagogice gratuita, sêu nu, și deca nu: — atunci ce didactru aru să răspundă elevii pentru acest'a? — sêu cui i concedo dară „Organisarea“, a stipulă acestu didactru? —

3. Sub punctulu „înființarea“ contopesc „Organisatiunea“ și conceptulu „providerea“ institutelor pedagogice.

Cu privința la prevederea institutulu pedagogicu cu biblioteca dice § 53 între altele: „Pentru întemeierea bibliotecii va răspunde fia-care elevu 1 fl. la anu.“

Fiindu că substantivulu „anu“ din acestu § nu este providutu cu articulu, nu este otaritu mai de aproape prin vre-unu atributu, iera § 58 de „cursulu pedagogico-preparandialu“ o durată de trei ani: se pôte dară întielege sub espressionu „la anu“, că fia-care elevu din institutu pedagogicu avendu să răspundă câte 1 fl. la anu, va trebui să plătesca pre cursulu întregu sum'a de 3 fl. pentru biblioteca; dară se pôte întielege și, că aru să plătesca pre cursulu întregu numai sum'a de 1 fl., pre carele, totu deodată i se da voia elevulu, a-lu răspunde la anu după intrarea lui în institutu, ori la care anu se va înlesni!

Eră bine să fi determinatu dară aici, că: la începutulu, ori la încheierea anululu primu? — alu doilea? — alu treilea? — că sa scia directorulu institutulu, ce are să încaseze dela elevi pentru biblioteca.

b) Obiectele de invetiamentu.

§. 60. prescrie pentru institutele pedagogice următoarele obiecte de invetiamentu; invetiatur'a religiunii și a moralei, pedagogi'a, melodic'a, geografi'a și istori'a universale și a țierei noastre cu privire la români, limb'a română, limb'a magiara și germana, științele naturali și aplicarea lor la agricultură și industria, economi'a rurală și grădinaritul cu exercitiu practice, constituțiunea țierei și a bisericei române ortodoxe, matematic'a și geometri'a, cantulu și tipiculu, caligrafi'a și desenulu, gimnastic'a și exercitiile în scôla practica.

Cautându asupra acestor obiecte cu privința la aceea, ce se cere dela invetiatoriulu scôlei elementari și dela invetiatoriulu scôlei capitali la pracs'a lor, afiăm că:

aa) Deca institutu pedagogicu are celoru ce se pregatescu pentru carier'a invetiatoresca, pre lângă împartasirea de invetiaturi și conducerea în deprinderi moralu-religiöse și pedagogice, sa le învitiésca mintea cu concepte chiere și puse în legamentu despre toate acelea, ce voru avé sa invetie pre elevii scôlei populari, și încatu sunt acestea desterități mecanice, sa-i ajutoreze, a se esercea în trensele;

Iera posturile invetiatoresci la scôla populară în comunele numai cu câte un'a clasă elementară nu sunt în stare a atrage barbati, cari au absolvatu scoli gimnasiali sêu reali și cursulu pedagogicu, după cum preinde § 57, ci de cari abiă aru poté face unu cursu pedagogicu preste ceea ce si-au agonisitu în scôla populară superiôra și în cea de repetitiune: prin urmare (deca se cuvine a respectă starea de față a poporulu nostru) pentru o mare parte a elevilor institutulu pedagogicu sunt obiectele prescise în § 60 prea multe.

Si fiindu că d. e. geometri'a, două limbi străine s. a. nu aducă atâtor elevi din institutu pedagogicu folose practice, dară potu micșioră numărulu acestor'a, și prin acest'a sustiené și nutri vacatiunea posturilor invetiatoresci din comunele cele serace: eră dară bine, — sa nu fi abstrasu „Or-

ganisarea" dela tóte acestea; de óre-ce prin §§ 57 și 60 nici ca au avut de cugetu, a casinú și întetî esbucnirea jalniceloru expressiuni: „S'au sigilatú scól'a r. din N.!" — pentru ce cea din R.? — s. a.

bb) Insa fiindu ca cei ce se preparéza pentru posturi invetiatoresci de ale scólei poporali superiori voru avé sa pregátésca elevi pentru scólele midilocii, va sa dica, sa impartásésca eleviloru sei bazele tuturor sciintieloru, pre cari se desvoltéza studiile acestoru scóle; voru avé sa cultiveze, sa motiveze, sa dirigeze puteri spirituali, simtiuri ale inimei, aplecári si poște, cari pasiescu in sfer'a vietiei active; voru avé sa ajutorésca desvoltarea puteriloru fisice in elevi;

Apoi comunele, cari se potu bucurá de scóle poporali superiori, suntú si in stare a ficsá nisce salarii invetiatoresci, de atragu barbati, cari au absolvatu scóle midilocii cu succesu póte mai bunu, cá pre cátu pretinde § 57 alu „Organisárei": deci pentru atari elevi ai institutulu pedagogicu suntú obiectele din § 60 prea putiene, pentru ca lipsescu dintre ele esereitiile stilistice, antropologi'a, psihologi'a, dietetic'a.

Si fiindu ca pedagogi'a póte tratá despre obiectele acestoru sciintie independinti numai cá despre nisce rezultate; trebuescu dara acestea cercelate si cunoscute din insusi isvórele lorú, cá sa póta elevulu cuprinde si intielege pedagogi'a, cum se cuvine: dreptu aceea erá bine, sa nu fi remasu aceste sciintie eschise din § 60 alu „Organisárei."

c) Aplicarea pedagogiloru absoluti.

1. § 63 suna: „Pedagogii absoluti se potu aplicá provisoriu de invetiatori, de-si n'aru fi facutu inca examenulu rigurosú, — dara suntú delori cá celu multu doi ani dupa absolvare sa se supuna examenulu numitu." § 64 suna: „Candidatulu, carele va fi respinsu de dóue ori dela examenulu rigurosú, nu mai póte functiuná cá invetiatoriu."

Prin aceea, ca lasa „Organisarea" pre pedagogii absoluti sa intre cá invetiatori provisorii, fára de a fi facutu examenulu rigurosú, pre care insa ii obliga apoi a-lu dá preste doi ani dela absolvarea cursulu pedagogicu; totusi respinsu fiindu careva din trensii de dóue ori dela acést'a, numai póte functiuná cá invetiatoriu: — nu face pedagogiloru absoluti nici unu bine, dara fórté mare reu!

Sciindú adeca elevii de pedagogia, ca examenulu rigurosú 'lu potu depune si preste doi ani de dile, dupa ce au intratu in postulu invetiatorescu, unii dintre ei nu se mai silescu la studiu cu atát'a zelú, ci — si'lu crutia pentru anii, cându voru intrá cá invetiatori, presuponendu, ca atunci voru avé tempu, a se prepará multu mai bine. Sa dicemu acum, ca vre-unulu mai desteptu din trensii aru puté-o face acést'a cu succesu; insa acei'a, despre cari crede „Organisarea", ca voru fi respinsi si in alu doilea anu dela examenulu rigurosú, déca nu au fostu silitori cá elevi ai scólei pedagogice, nu voru fi nici cá invetiatori provisorii; apoi scotiendu-i la 2 ani din postulu invetiatorescu, pentru ca nu au potutu depune examenulu rigurosú: — eata-i prin acést'a opaciti si zapaciti pre viétia; pentru ca acum nu suntú nici invetiatori, nici croitori, nici putinari, nici nimic'a cum se cade de facutu din trensii !?

Erá dara bine sa se fi concesu, a intrá in candidatura pedagogii, numai cari au depusu examenulu rigurosú; pentru ca cei ce nu suntú in stare a-lu depune deodata, mai usioru se voru puté prepará urmandu inca in institutulu pedagogicu, decátu pasindú pre catedr'a invetiatoresca; iéra cei ce nu vedescu nici decum zelú si talentu invetiatorescu, mai bine sa se indrepteze de tempuriu la o alta cariera, cá, de-si in alta sfera, tolusi sa póta esi din ei ómeni de isprava.

Déca vre-unu pedagogu examenatu nu aru corespunde cum-va chiamárei invetiatoresci cu demnitate, vin'a firesce nu aru mai puté fi decátu a lui insusi.

2. § 63 dice, ca: „Pedagogii absoluti se potu aplicá provisoriu de invetiatori"; apoi § 83 intre altele: „Stationea invetiatoresca, ce a devenitu vacanta in urm'a mortii invetiatorulu, se ocupa definitiv numai dupa jumetate de anu."

Dintre acesti §§ unulu nu determinéza, iéra cel'a-laltu prescrie unu tempu prea scurtu pentru functiunea provisorie in postulu invetiatorescu.

Unu anu de dile intregu este mai potrivit a functiuná provisorice ori-care pedagogu absolutu;

cá sa aiba cându sa invetie, a-lu cunósce, cum se cuvine, cei ce l'au alesu de invetiatoriu la scól'a lorú. —

(Va urmá.)

Clusiu, 4 Augustu 1871.

Domnule Redactoru! CREDU a face unu servitiu bunu onoratului publicu cetitoriu déca voiú reportá in acestu diariu, unele momente mai de interesu publicu din viétia nóstra sociala si politica din acestu ténutu; sa incepu cu trebile scolare.

In lun'a lui Iuniu a. c. s'a ténutu sessiunea trei-lunaria a senatulu scolasticu comitatensu alu Clusiu sub presiedinti'a inspectorelui scolare Kethji. Ací s'au pertractatu mai multe cause curente fára discussiune mai momentósa. Cátra finea siedintiei insa s'a incinsu o desbateré seriósá si infocata, la propunerea membrulu si notariulu de senatu Al. H e d e r o g, ca senatulu scolasticu com. sa intreprinda mesuri cuviintióse cá pre teritoriulu acestui comitatu in sensulu § 80 alu legi scolare art. 38 din 1868 sa se radice pre spesele statulu baremu 2 scóle populare superióre — ce sa servésca de scóle de mustre. Acést'a propunere a fostu atacata chiaru din partea acelorú connationali ai propunetoriulu membru de senatu carii in tóta diu'a póta pre budie lumina rea a si prosperarea a poporulu, dara in fapta — precum au aretatu pre fatia —, suntú contr'a realisárei ei. Dlu propunetoriu in mare parte are de a multiamí reusirea lui numai apararei, ce au aflatu din partea membriloru románú, carii apretiuindu insemnatarea unoru atari scóle de mustre, i-au datú succursulu lorú moralu si intelectualu.*) Multi din membrii magiari s'au indignatu asupr'a unoru asemenea eseporatiuni dela ai lorú, pána cându in fine si acesti'a rusinându-se s'au trasu la o parte, si primindu-se propunerea in principiu, s'au denumitu 2 comisiuni, care sa examineze si studieze referintiele locale si pána la siedinti'a urmátóre sa reporteze. —

Fiindú ca spiritele déjá iritate, au escitatu si mai mare infocare o interpelare, respective o propunere a prot. gr. c. locale Gavrilá Popu, prin care permitendu-si unele casuri speciale, cere, cá senatulu scolaru sa se intrepuna in interesulu scóloru populare confessionale, ca solgabiraele sa nu mai atace donatiunile facute din partea comunelor si crestineloru nostri pre sém'a scólei confessionale prin oferirea venitulu lorú din crásimiritulu de trei luni, a imprumutulu de statú etc., care donatiuni se afla aprobate de guvernú inca din tempuri mai vechi. Cine au fostu contrarii cei mai aprigi ai acestei propuneri? iéra cei susu descriși — si in fruntea lorú unu propoveditoriu alu sciintieloru juridice dela academi'a de aici, denegandu-le bietiloru fosti jobagi chiaru si dreptulu de a-si poté doná venitulu, ce li se cuvine lorú din cráimiritulu de trei luni. Au mai adusu si alte motive pentru respingerea propunerei, aceste insa nu voiú ale enará, de óre-ce chiaru si respingatorii le-au aflatu in fine de nebasate.**)

Lupt'a au purtat'o si aci membrii románú P. N., Ios. P. Leontinu, P. V. Rosiescu etc., fiindu spriginiti si de vre-o 2—3 mebrú magiari, pána apoi li-au succesu ai convinge si pre contrarii si ai sili, a recunósce validitatea unoru atari donatiuni, si a recunósce delorint'a senatulu scolasticu, a se intrepune pentru delaturarea unoru atari pedece a invetiamentulu in scólele populare. —

Lun'a trecuta au decursu examenele in cele trei gimnasii locale, si in academi'a de drepturi, insa rezultatulu acestor'a e cu multu mai de insemnatare locala decátu sa merite a perde multu tempu cu mentionarea lui, nefiindú acele nici publice. Acei 15—20 juristi románú s'au silitu a corespunde chiamárei lorú si unii cu distinctiune. —

De mai mare ponderositate insa au fostu examenele, ce s'au ténutu publice in institutulu pedagogicu de invetiatoresce alu statulu in 27, 28 si 29 Iuliu in presentia senatulu directionalu — si a unui publicu numerosu, — cu deosebire din sesulu frumosu. Acestu institutu s'au deschisu — dupa devingerea pedeciloru si greutátiloru, cu care e legatu totu inceputulu, in 1 De-

*) Ne vine a intrebá, ca scólele aceste de mustre voru fi scóle romanesci?

**) Togmai pentru aceea aru fi bine cá sa le cunósca si publiculu.

cembre 1870 —, primindu-se 22 eleve, dintre care 18 cu intretienere gratuita (intre aceste 3 románú) 2 pre lángha rebonificarea viftulu, si 2 estranee. — Acestu institutu are o directrice pentru conducerea institutulu — I e s z a r y I d a, si o profesoriia suplenta — ambe cu locuintia si viftu in institutu, are doi prufesóri pentru propunerea studiiloru pedagogice, — doi absoluti pedagogi P a u l I e r e n e r si P é t e r. — Religiunea s'a propusu de respectivii preoti confessionali, si limb'a románá — celorú trei eleve romane de d. prot. gr. c. Gavrilá Popu. —

Fiindú acestu institutu uniculu in Transilvani'a au atrasu asupra-si in mai mare mesura atentiunea publiculu. O mare parte a publiculu ce s'au presentatu la esamele erá silita a ascultá din usia si ferestrele salei cam mica, si numai de aci a se desfatá in responsurile prompte si esacte ale eleviloru. Nu sciú fostu-a intre ascultatori si tineri studenti ori juristi, ca s'aru fi potutu convinge, ca felitiile de 15—16 ani dau mai intiepte si mai precise responsuri, decátu unii tineri la maturitate ori in academia. Amu trebuitu sa le admirámu cu ce usioratate respondu din fisiologia, cum au descriu organismulu intregu alu omulu, cum functiunile deosebitelu organe trupesci, ce definitiuni precise dau din elementele chemiei, cu ce usioratate tractédia din aritmetica fractiunile simple si cele decimale; — cum si-au deprinsu si desvoltatu memori'a lorú in responsurile din istori'a naturala, dar in deosebi responsurile lorú din geografia. — Progresulu, ce l'au facutu in limbile patriei, inca au fostu indestulatoriu.

Silindu-me caldur'a, ce domnea in sala, a est in chili'a invecinata, amu datu aci de o masa intinsa si acoperita cu felurite lucruri femeesci de máná — lucruri de proba ale eleviloru. Asupr'a acestor'a nu voiú se facu critica, — ci me marginescu, a reportá numai judecat'a acelorú, cari no inchapendu in sal'a de examenu le censurá si critica in audiulu meu. — Acesti'a s'au declaratú ca elevele si in acést'a privintia arata unu progresu eminente, si lucririle lorú ori si cárei dómné póte face onóre. — La finea examenelorú din studie, au datu proba elevele si din cántu si musica, in care inca au doveditu elevele progresulu asteptatu.

Dupa unu atare rezultatu favoritoriu, nu sciú sa laudu silintia si zelulu neobositu alu profesoriloru si profesoriiteloru, carii in prim'a linia merita o recunoscintia deplina, de óre-ce le-au lipsitu celei mai mare parte a eleviloru chiaru si cunoscintiele elementare, — ori sa mentionediú numai indoliginti'a si diliginti'a eleviloru, prin care au produsu unu asemenea rezultatu frumosu. In ambele privintie me provocu la reflexiunile jurnaleloru Clusiene din 29 I. tr. si 1 I. c. si mai adaugu, ca dintre elevele institutulu tóte trele románú au reportatu calcululu de eminentia. —

Aru fi de doritu, cá publiculu nostru románú sa iee notitia de esistintia acestui institutu de invetiátóre — unicu in Transilvani'a, si sa se impartásésca de binefaceriile lui in mai mare mesura, de óre-ce in scólele nóstre de fetitie unde esista, in mare parte se afla si astadi invetiatoresce straine, dara máné poimáné redicându-se si mai multe, vomu duce si aci lipsa de invetiatoresce cá si la scólele populare de invetiatori.

Mi iéu voia a revocá si atentiunea instituteloru nóstre de cultura s. e. asociatiunea pentru cultur'a poporulu si literatur'a limbei románé, ven, consistórie metropolitane, reuniunea femeiloru románé din Brasiovu, etc. — carii tóte au de a se ingrigi si interesá de inaintarea culturai si a creșcerei nu numai a tineriloru, dara si a copileloru in prim'a linia, cá sa puna in bugetele lorú câte o sumulitia de câte 300 fl. — (atát'a costa intrentiunea unei eleve pe anu in institutu) cá stipendiú pentru nisce eleve serace románú, cari voiescu a se pregati de invetiatoresce. E tempulu sa ne ingrigimu si pentru creșcerea nationala a femeiloru, ca aceste punu bas'a la creșcerea nationala a fiacáru individuu. —

Cu privire la viétia publica-politica amu a inregistrá, cumca in 27 I. tr. au fostu adunarea comitetulu comitatensu, in care s'au primitu tóte proiectele referitóre la organisarea interna a comitatulu, prelucrate de comisiunile esmise din siedinti'a premergatória. Românii neputendu fi multiamiti, cu multe decisiuni ale proiectelorú, si-au datu o declaratiune se parata la protocolu, prin care densii se alatura si primescu de alu lorú, votulu separatú facutu de Ladislau V a i d ' a, si predatu inca in decursulu desbateriloru din co-

missionile respective. — Acestu votu separat conține: a) a face o reprezentare către legislația țării pentru schimbarea § 19 și 27 din legea municipală — referitor la stergerea voturilor virile; b) a modifica în statutele organizatorice proiectate de comisiuni toate acele §§, care se referă la organizarea comitatensă într-acele: că românii să poată fi egali reprezentați în toate ramurile administrației. — Firesce, ca majoritatea ambelor le-au respins, și numai primirea lor la protocolu au conces-o. —

Denumirea comitelor supremi pentru orășe s'au privit din partea românilor din acestu ținut cu indiferență, și numai atât a deduc din ea, ca mai totu atât a egalitate la împărțirea beneficiilor putem aștepta și dela denumirile sieilor și judecătorești și a fiscalilor. —

Eri și alalta-eri au petrecut aici Slávy, ministrul de industrie, comerț și agricultură. Eri și-au făcut curtenirea toate oficiile publice și corporațiile orășenești — în fruntea lor au mers comisariatul cu oficiile ținătoare de densu. Primirea lor din partea densului se dă a fi fostu foarte cordială, și s'au mirat mulți, ca nu au observat în densul fumulu aristocratilor ardeleni. — Au cercetat oficiile postale, telegrafice ținătoare de resortul lui, și apoi localitatea și grădina de mustră a reuniunii economice provinciale de aci (országos gazdasági egyesület) și aci si-au exprimat indigestia sea cu progresul, ce-lu produce reuniunea pre terenul economic. — Au făcut o vizită scurtă teatrului național și în curtea guvernială, unde au cercetat arhivul guvernial și partea mineralogică a muzeului asediată în acestu edificiu. —

Mai multu timp — o jumătate de di — au petrecut în institutul agronomic din Clusiu-Monostoru, au asistat la prelegeri, și au întrebat chiar și însuși pre elevii din științele agronomice. —

Astăzi au plecat către Osiorhei Borszék, de unde apoi vrea a vizita toate contumățiile pre rendu. —

Cu privire la institutul agronomic din Clusiu-Monostoru trebuie să facu durerós'a observare, ca publicul nostru se arată foarte indiferentă către studiile agronomice, de ore-ce de prezentu nici unu român nu se află între elevii lui, — pre lângă toate, ca chiar agricultor a e ramula acelu de cultură, de care noi românii avem cea mai mare lipsă, sa-lu studiamu. — Facu dară atenți pre părinții și tinerii amatori ai agriculturii la concursul publicat în toate jurnalele magiare — numai în cele române nu, — prin care se deschide concursu la 12 stipendii de stată a 150 fl. pe anu — pentru care tinerii capeta intertențiunea întreaga în institutu, și la 8. locuri internate ale institutului. Terminulu e până în 25 Augustu 1871. — Invitu dară pre tinerii noștri a competi, fiindcă însuși directorele si-au exprimat durerea, ca n'are elevi români, despre care au auditu a fi buni și practici economi.

Cu aceste finediu raportulu meu, și până la alta ocaziune, de-mi va fi permis *), remanu
N. de Carbonariu.

Ni se tramite spre publicare următorulu:

Nr. 808.
epit. 287.

Circulariulu,

Senatului episcopesc alu consistoriului eparhialu greco-oriental român din Aradu. (Emisă către toți licidatorii cercuali, în privința licidării, constatării și asigurării banilor bisericesci, apoi a evidenței și intabulării obligațiilor lor.)

Fiindcă crearea cercurilor și alegerea licidatorilor mai în toate districtele protopresbiterali este de-a dreptu, și de ore-ce respectivii domni licidatori și voru începe funcțiile preserise prin circulariulu consistorialu emanat cu datulu 4 Fauru a. c. Ep. 11. : dreptu aceea senatul episcopesc consistorialu în ședința de astăzi au aflatu de lipsa pentru stabilirea uniformității, cu privire la momentuositatea afacerilor mai susu indicate, respectivilor domni licidatori spre cinosura și efectuare a li recomandă următoarea instrucțiune specială:

§. 1. Este în interesulu comunu alu bisericeii noastre: ca banii și pretensiunile de ori ce categoria, seu sub veri ce titlu, cari aparțin la pro-

prietatea bisericeii, să fie deplinu ascurate și scutite de eventualități daunose.

§. 2. Banii ga'ta, adică capitalele, seu alte pretensiuni ale bisericeii noastre de prin comune numai la acei individi potu rămâne și pre viitoru, cari — după pusețiunea lor materială — posedu și produc deplină garanția ipotecară.

§. 3. Toate pretensiunile bisericilor, amintite în §§. 7. 8. 9 și 10. ai circulariului consistorialu mai susu provocatu: sunt de a se constată prin unu protocolu de licidare după alaturatulu formulari sub 1/. ce cuprinde următoarele rubrici, și anume:

a) Numerulu casei și numele detorasiului;

b) Categoria seu numirea pretensiunii respective a detoriei, d. e. tacele restante pentru tragerea clopotelor, pentru prapori și repidi folosite la înmormentari, apoi pentru scaunele din biserică;

c) Pretensiunea bisericeii, pentru prețulu de esarendare a pământului bisericesc, seu alu școlii, seu pentru ierba din tinerimă (morminti) seu alte folosințe obvenitorie și indatinat prin comune.

§. 4. Constatându-se aceste detorii, respective pretensiuni ale bisericilor: concernentulu licidatoru va provoca pre respectivii detorasi; a dă obligatiunea în scrisu conformu dispoziției §§. 12 și 13. din susucit'a ordinațiune consistorială.

§. 5. Astu-feliu de pretensiuni sunt apoi de a se considera că și capitalele de bani ce se imprumută părților pre lângă interese, apoi a se portă în evidența cu obligațiunile despre capitale; fiindu foarte de doritu: ca diferitele isvóre de venituri ale bisericilor noastre câtu numai se pôte, să se contraga și comaseze la unu locu într-o rubrică.

§. 6. Obligațiunile despre capitalele imprumutate, trebuiesc toate ascurate prin intabulări ipotecare; dreptu aceea licidatoriulu se va convinge în tota comun'a: ca câte obligațiuni sunt intabulate, și câte nu?

§. 7. Despre cele intabulate, licidatorulu va luă simpla notiță și le va induce în registrulu ce este de a se compune după formulariulu alaturatu sub 2/. spre ținere în evidență; ieră cele ne intabulate sunt numai de câtu a se prenoi și intabulă.

§. 8. Obligațiunile ce se voru prenoi sunt de a se estrada după preserisele legii mai recente art. IV. §. 167 și 168 din anul 1868; mai ver-tosu cu privire la acei detorasi, cari nu sunt carturari și că atari nu sci subscrâ numele propriu în obligațiune; apoi căror'a în presința celor doi martori trebuie splicatu (talmacitu) cuprinsulu obligațiunei.

§. 9. Efectuându-se estu-modu nou'a estradare a obligațiilor, cele vechi și perdu valoarea, adică se restituiesc respectivilor detorasi, făcându-se despre acelu a amintire în obligațiunea prenoită; ieră pre dosulu celei vechi se face o nota scurtă despre aceea; „ca în loculu acestei obligațiuni s'a estradatu alt'a nouă sub datulu, diu'a, lun'a și anulu;“ prin care procedura se voru evita eventualele incurcături procesuale.

§. 10. Imprumutulu de bani la acei detorasi, ale caror'a referințe materiale — în decurgerea timpulu — nu cumva s'au stramutatu, va sa dica în privința căror'a bisericeii, că creditoru n'aru mai avé deplină garanția: este indată a se abdica și respectivii detorasi a se provoca la solvirea banilor; dispunându-se cele de lipsă pentru încasare macaru chiaru pre calea improcesuarei prin remediile legale.

§. 11. Asă numitele chizesii, numai în acelu casu se potu primi: deca respectiv'a persónă, carea primesce asupra-si chizesia, posedu și produce garanția, ipotecară condiționată în §§. 1, 2 și 6. ai instrucțiunei presinte, observându-se firesce și în acestu casu formele legii menționate în §. 8. mai susu espusu.

§. 12. De „neincassabile“ numai acelea pretensiuni se potu cualifica și enuncia cari prin scrutarea tuturor impregiurărilor nefavorabili pentru biserică s'aru constată, că atari, și numai în casu, deca respectivulu detorasiu aru fi reposatu fără d'a fi remasu vr'unu lasamentu din care s'aru escontentat pretensiunea bisericeii; ieră din alte careva respectu seu considerante nici într'unu chipu nu este permis a dechiară detori'a de neincassabilă și a o sterge, precum se intempla în modu superficialu prin unele comune spre daun'a bisericeii.

§. 13. Epitropi'a parochială, precum și comitetulu parochialu însuși sunt răspundetore pre

viitoru, deca seu prin lasitate și negriginia, seu din adinsu prin a loru vina s'aru causă bisericeii cea mai mica dauna, mai cu sêma licidatoriulu li va descoperi: ca ori ce sume de bani mici seu mai mari, cari dela detorasi nu s'aru poté încasă prin nebagarea de sêma a epitropiloru, seu a altor membru, — acelea voru cadé în responsabilitatea lor propriă, va sa dica bisericeii va caută regresu dela densii!

§. 14. În privința intereselor (cametelor) ce au de a le solvi respectivii detorasi după banii bisericesci, desu este cunoscutu, ca — cațmea acestor'a până acum'a a fostu cu 6% după lege; totusi înse, fiindu acelu a tîrmurire de-a stersa: comunelor bisericesci — în tocmai că și altor privati — li sta în libertate a otari ele însesi după impregiurări și tocmea cu detorasi catmea intereselor anuali.

§. 15. Impregiurarea acelu a servesce apoi spre favoarea bisericeii, respective sporirea capitalulu seu, — ceea ce veri-care creștinu binesimțitoru va dorî sa fia; până cându de alta parte prin urcarea intereselor se potu meni și contribui, unele sume și pre sêma fondulu diecesanu seu școlariu localu, — după cum comitetulu parochialu va dispune. —

§. 16. Licidatorii cercuali voru dă îndrumare corespondentă comitetelor parochiali, cum sa manipuleze interesele solvinde pre anul intregu, seu pre diumetate de anu, firesce totu-dé-un'a înainte. —

§. 17. Interese mai mici de 6% nu sunt permise; ieră cele ce — după tocmea — se voru stabili și solvi preste 6%, comitetelor parochiali li sta în liber'a voii a dispune, ca buna-ora deca cineva aru plăti 10% cele 6% sa se compute în capitalizarea banilor, ieră cele 4% conformu §. 15. le potu destina pre alte scopuri bisericesci seu școlare; avendu firesce a dă socota exactă despre întrebuintarea lor. —

§. 18. Pentru mai bună evidență a tuturor capitalor bisericesci; licidatorii cercuali voru îndrumă pre respectivele comitete parochiali din cerculu submanatu: ca cu finea anulului sa compuna și aclude la socota bisericeii și specific'a aretare după formulariulu sub 3/. din care se voru poté vedé: pretensiunile preserise, solvirea și restanța cu finea anulului școlariu.

Deca concerninți domni licidatori și voru dă ostentel'a acelu a procedura practica a o introduce la firesce care comitetu parochialu, și succediendu-li realizarea celor premise, atunci consistoriulu diecesanu nici câtu nu se indoiesce, ca — veri ce incurcături daunose în privința banilor bisericeii se voru delatură — pre viitoru.

În urmarea acelu a, domni licidatori cercuali sunt poștiti, ca pucediendu câtu mai curendu la efectuarea agendelor indigitate, sa nîsuescă cu totu de a dînsulu într-acele, ca nici unu cruceriu alu bisericeii noastre naționale sa rămâna neincassabilu și neasecuratu.

Resultatulu acestor'a afaceri domni licidatori la tempulu seu nu voru întrelasă alu raportu comitetulu protopresbiteral concerninte, — carele conformu §. 18. alu ordinațiunei din 4 Fauru a. c. Nr. 80. Ep. 11. lu va subscrerne acestui consistoriu spre ulterioară dispozițiune și aprobare.

Datu din ședința senatului episcopesc alu consistoriului gr. or. ținută în Aradu, 15. Iuliu vechiu 1871.

Procopiu Ivacicoviciu,
Episcopulu Aradului.

Romani'a.

De vr'o câtu-va tempu asistăm la lupt'a între cele două diuare: betrânulu „Român“ și boeresc'a „Pressa.“

Batjocorindu-se un'a pre alt'a, strigându din rarunchi un'a contr'a altei'a, tînt'a fia-cărei'a nu e alt'a decâtu de a pune mîn'a pre putere: da-te josu că sa me sui eu.

„Pressa“ numindu socialistu pre „Românulu“, acelu a se grabesce cu mândria și fericire a primi epitulu, declarându cu o naivitate de miratu pentru consumatulu dlui C. A. Rosetti, ca d-sea e socialistu în tota puterea cuvintului.

Asă este dloru dela „Pressa.“

„Românulu“ a visatu republice universale; au

*) Nu vei fi pre bine venit.

chiamatu în 848 la unu ospetiu comunu tôte nemururile, greci, bulgari, jidovi, s'au luptatu continuu pentru Bisantiu, în sfersitu au fostu si este cosmopolitu.

Déra dvóstra boieri dela „Press'a“, sunteti mai altu-feliu?

D-vóstra nationalisti? D-vóstra amici ai romanismului?

Déra pentru Ddiu, incetati de a mai amagi lumea cu aceste cuvinte.

Cinismulu este prea mare din partea acelor'a cari au sustienutu totu-dé-un'a drepturile ovreiloru, cari nu s'au rusinatu de a introduce în tiéra cislele lui Mavrocordatu, nuntaritul, capelaritul, cari au cutezatu într'onu paroximu de servilismu pentru dinastia de a propune apanagie membriloru familiei domnitóre, palmuindu amarnicu bié'ta natione, care crediuse în naivitatea ei de a aduce la 866 una domnu român, nu cu ideile feudale din evulu mediu!

De ati fi fostu nationalisti, nici odata colicarii princi prusaci nu s'aru fi jucat cu némulu latinu dela Dunare cá cu o papusia; nici odata svabii si jidovii n'aru fi incalcatu pamentulu român; nici odata Strusberg nu ne-aru fi jafaito diu'a în amé-dia mare; nici odata capulu statului n'aru fi potutu critica pre români în diferite memorande si scrisori.

Ministrii cari s'au succésu de la 866 încóce — fára exceptiune — n'au fostu ministri romani, nationalisti, ci servi galonati ai unui principe feudal, fia elu Bismarck, fia ori-cine-aru fi.

Iéca bub'a cea mare care a rosu corpulu sdruncinatei Romanie. Lips'a absoluta a simtiului nationalu în toti nemernicii vâslasi ai némului ne-a dusu în prapasti'a de astadi.

Si cu tôte acestea „Press'a“ acúsa pre „Romanu“ de socialistu!

Drag'a Dómei! Unde s'a incubatu romanismulu! Din ce buze profane ese elu!

Amendóue, amendóue, din nefericire, foi suntu departe de a fi nationaliste.

Sa plângemu.

De cea boierésca nu ne mirámu de locu.

Ea nu póte altu-feliu.

Dara ceea a partidei liberale?

Dela dens'a asteptámu . . . si asteptámu de multu o grabnica întórcere la adeverat'a cale a unui partid de actiune: romanismu în democratiá, si democratiá în romanismu!

Sa întieléga d. Rosetti celu putienu acum, déca n'a vrutu de mai înainte, urmatórele nemurítóre cuvinte ale dlui I. Brateanu:

„Ce ne incánta si ne desmiérda în contemplarea universului întregu, séu a fia-cárei'a din pârtile sele? Nu óre acea mare varietate, acea feliurime nesfersita, si totu deodata unitatea ce vedemu în solidaritatea armonica a tuturoru acelu lumi nesfersite? . . .

„Chiaru de aru fi adeveratu ca geniulu omenescu întregu s'aru fi tragendu dintr'o singura parchia, totu nu a-siu vedea putinti'a cá într'o di tôte gintele, familiile si natiunile sa se topésca într'o unitate de plina a speciei umane. Ce feliu? fiindu ca frate-meu si eu suntemu nascuti de același tata si mama, trebuie cá într'o di prin educatiunea si solidaritatea intereselu sa ajungemu a ne perde personalitatea reciproca, cá sa nu mai avem amendo decátu un'a si aceeași, si sa cademu astfeliu într'o identificare deplina.“

Eata sublim'a teoria a nationalismului! . . . Estr. d. „Telegr. de Bucur.“

Varietáti.

* In Sámbat'a trecuta pre la amédi avurámu iérasi o tempestate de cele mai grele. Nóue trasnete s'au descarcatu dupa o lalta asupr'a Sabiului si vre-o trei mai în departare. Durere ca unulu a omoritu pre o muieru a unui lucratoriu dela drumulu de feru.

* Societatea Transilvani'a. Regulamentu de concursu la trei stipendie.

Art. I. Societatea Transilvani'a creéza trei stipendie de câte 150—200 galbeni pre anu, cu inceperea dela Octobre 1871, pentru studii la un'a din universitátiile din Francia, Itali'a séu Belgi'a.

Art. II. Polu concurge la aceste stipendie junii români de preste Carpati, fia din Transilvani'a séu Bucovin'a, fia din tienutulu Satmarelui ori Maramuresiului, alu Urbii-Mari séu alu Aradului, fia din Banatu, cari au terminatu celu petienu clasele gimnasiale si au facutu esamenulu de maturitate.

Art. III. Concurentii se voru adresá mai întâiu la un'a din cele trei societáti literarie de preste Carpati, din Sabiu, Aradu si Cernauti, cu petitiune, pre lánge care voru alaturá testimoniulu de paupertate si certificatu medicale. Ei voru aretá totu odata în petitiune specialitatea la care au mai multa aplicare.

Art. IV. Comitatele respective ale societáti-loru literarie române de preste Carpati voru bine voi a inaintá comitatului Societáti Transilvani'a din Bucuresci numele, impreuna cu actele relative, ale acelu concurenti, pre cari i voru gasi mai demni de a obtiené stipendiele Societáti Transilvani'a, bine-vóindu a face tôte observatiunile si lamuririle necesare în privinti'a fie-cáruia din cei recomandati.

Art. V. Comitatu societáti Transilvani'a va designá pre stipendisti dintre cei recomandati.

Alegerea obiectului studiulu, precum si a institutulu unde au a se face studiile, apartiene comitatului societáti. Unulu din stipendisti se va tramite pentru montanistica, alu doilea la scól'a de punti si siosele (ecole des ponts et chaussées); iéru alu treilea pentru o alta sciintia esacta.

Art. VI. Liberi suntu concurentii a se adresá si d'a dreptulu cátra comitatulu societáti Transilvani'a în Bucuresci, si comitetulu va puté designá si din acesti'a intru cátu nationalitatea si meritulu lor n'aru fi supuse nici unei indoieli.

Art. VII. Cei designati de cátra comitetulu societáti Transilvani'a voru dá în scrisu ca au luat act de dorinti'a societáti, espressa în art. 4. din statute.

Art. VIII. Ei voru fi detori a tramite regulatu la comitetu certificate de studie în tóta form'a, cari, déca n'aru responde acceptárei, stipendiulu li s'aru puté retrage.

*(Suntemu curiosi.) Diariulu „Osten“ din Vien'a, în nrulu seu mai din urma, vorbindu despre Romani'a, díce ca: dílele domniei a principelui Carolu I — „suntu numerate.“ — Apoi déca într'adeveru suntu numerate, si fratele „Osten“ atátu de bine scie se prorócésca, amu dori se scimu — ca cine le-a numeratu si câte suntu dílele acele? ! „Tel.“

*(Ur'a francesiloru) contr'a prussieniloru scimu ca e mare si prea naturale, si acestui simtiementu francesii adese-ori dau expresiune în modu finu francesu, care prussieniloru le pare copilarescu pentru ca ei 'si esprima ur'a lor fatia cu Francia, distrugându, rapindu si incendiându chiaru si în tempolu de pace. Francesulu e mai nobilu, elu e satisfacutu déca póte sa dea neamiculu seu de mórté — o calcavura buna. Asiá vedemu ca chiaru „Progress de Lyon“ fiindu abonatu de comandantele prussieniloru din Compiegne, redactiunea a respinsu acelu abonamentu de óre-ce n'a voitu sa aiba onórea a numerá între abonantii sei pe unu — prusacu.

Nr. cons. scol. 172/1871.

Concursu.

Pentru deferirea stipendiulu de 400 fl. v. a. statoritu de sinodulu archidieceanu din an. 1871. sub pct. prot. 50. pe sém'a unui tineru român de confessiunea gr. or., care se va deobligá a ascultá studiulu la unu institutu de agronomia si silvicultura, si ca dupa absolvi-re va servi celu putienu 6 ani cá profesorulu de agricultura la institutulu. ped-teol. din Sabiu.

Competitorii suntu datori a constatá prin documente valide pre lánge recerintiele de primire în institutulu de agronomia si silvicultura, cá suntu de confessiunea gr. or. Cererile suntu a se subterne subsemnatulu Consistoriu archidieceanu pâna la finea lui Augustu 1871.

Din siedinti'a Consistoriulu archidieceanu cá Senatu scolariu tienuta la Sabiu în 16 Iuliu 1871.

(73—3)

Concursu.

În urm'a decisiunei consistoriale datu 10 Iuniu a. c. Nr. 459. pentru postulu de capelanu în parochi'a gr. or.

din Sighisiór'a se deschide concursu pâna la 15 Aug. a. c. st. v. Cu acestu postu este impreunatu din partea subscrisulu parochu primariu si protopopu, venitulu anualu si stol'a obicinuita dela 160 gazde români cari platescu simbria anualu 1 ferdela cucuruзу sfarmitu, si 40 gazde cigani cu 20 xr. v. a. pe anu, 12 jugere de pamentu de aratu si fénatie, din tôte a 3.a parte.

Doritorii de acestu postu, documentati cu cele cerute în „Statutulu organicu“ si sciinti'a limbiloru patriei, pâna la terminulu prefriptu sa se insinuieze la subscrisulu Seaunu protopopescu, carele în contielegere cu comitetulu bisericescu parochialu de aici escrie concursulu.

Sighisiór'a, 18 Iuliu. 1871.

Zacharia Boiu,
Parochu si Protop. gr. or.

Nr. cons. scol. 171/1871.

Concursu.

Devenindu din fundatiunea Franciscu-Iosefina 3 stipendii a 50 fl., ear din fundatiunea Mogaiana 2 stipendii a 50 fl. — tôte 5 stipendiele menite pentru gimnasisti seuu realisti, — si unu stipendiu de 100 fl. v. a. pentru juristi din patria, vacante, se escrie pentru deferirea loru concursu.

Competitorii suntu provocati a-si subterne cererile sale instruite cu atestatu de botezu, ca suntu de religiu-ne gr. or.; cu testimoniulu scolasticu despre sporiulu facutu în studii, precum si cu atestatu de paupertate — la Consistoriulu archidieceanu, cá senatu scolasticu, celu multu pâna la finea lui Augustu a. c. cal. vechiu.

Totodata se insémua, ca stipendiele de mai susu, se voru deferi numai acelu tineri, cari pre lánge conditiunile generali susu numite, voru satisfacé si recerintiei prescise de sinodulu archidieceanu din a. 1871. sub punct 120.

Din siedinti'a Consistoriulu archidieceanu, cá senatu scolariu, tienute în 16 Iuliu 1871.

74—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatorésa la scól'a normala capitala gr. or. din comun'a libera Resinari se deschide prin acést'a concursu cu terminu pâna la 25 Augustu 1871 c. n.

Emolumentele suntu 262 fl. 50 xr. v. a.; relutu de lemne si cuartiru.

Dorítórele de a ocupá acestu postu se binevoiesca a asterne la subscris'a eforia scolara concursele lor bine instruite si insocite de documentele, prin care sa dovedésca calificatiunea lor de atari celu multu pâna la espirarea terminulu susu fipsatu.

Concurentele de relega gr. orientala voru avé preferintia.

Resinari, 17 Iuliu 1871.

Efori'a scolara.

(74—1)

Edictu.

Paraschiv'a, nascuta Flórea Mamula din Brásiovu, carea de patru ani de díle a paresitu cu necredintia pre legiuitulu ei sotiu Radu Th. Munteanu totu din Brásiovu, nesciindu-se de atunci si pâna astadi loculu ubicatiunei sele, — se citéza prin acést'a, cá în terminu de unu anu de díle dela datulu escrierei acestui edictu sa se infatisiedie la subscrisulu scaunu protopopescu, cáci la díu contra si în absenti'a densei se va pertractá si decide — pre bas'a S. S. canóne ale bisericei nóstre ort. res. — procesulu divortiale incaminatu asupr'a-i de barbatulu ei.

Brásiovu, 23 Iuliu 1871.

Scaunulu protopopescu gr. or. I alu Brásiovului, cá foru matrimoniale.

(73—1)

Insciintiare.

Subscrisulu aduce la cunoscinti'a p. t. publicu ca cu pretiurile cele mai moderate cuprinde totu feliulu de lucru de lacatariu, precum: incuietori, lucruri trebuintióse la zidiri nóue, lucruri de masíne, orológe de turnu, sco-curi de alama (pleu) s. a. recomandându-me increderei acelu'a-si p. t. publicu cu tóta onórea.

Sabiu, 22 Iuliu 1871.

Lazaru Rittivoiu.

maiestru lacatariu.

Sub treptele purcariloru nr. casei 492.